

Наталія Костенко, керівник музею
Технологічного-економічного коледжу
Білоцерківського НАУ

Музей історії коледжу як центр патріотичного виховання у навчальному закладі

Сучасні умови в житті українського суспільства потребують докорінного вдосконалення виховної роботи серед молоді, зокрема студентської. Вимоги до її форм і методів зростають, актуалізуються нові проблеми, які раніше були менш значущими. Це стосується і нового бачення багатьох аспектів патріотичного виховання, вивчення історичного минулого, поглиблення змісту досліджень подій, явищ і процесів попередніх періодів, років.

У зв'язку з цим нового звучання набуває історія вищого навчального закладу, яка є цінним джерелом необхідних для нинішнього покоління студентів знань про те, що передувало, було підґрунтям і основою сьогоднішніх успіхів і досягнень того навчального закладу, який дає їм диплом про спеціальну освіту. Усвідомлення цього і є чинником уважного ставлення до музею історії Технологічного-економічного коледжу БНАУ, керівництва навчального закладу. Саме музей є візитівкою коледжу, його трибуною, рекламою. Він – складова частина інфраструктури коледжу.

Музей щоденно гостинно відкриває двері для десятків відвідувачів, які прагнуть ознайомитися з історією та сучасними досягненнями навчального закладу. Музей наочно демонструє все те краще, що досягнуто навчальним закладом у підготовці висококваліфікованих спеціалістів для аграрної галузі, та у культурному житті міста, області, України.

Коледж – це заклад, де все підпорядковане навчальному процесу, покликаному підготувати висококваліфікованих спеціалістів. Він традиційно стоїть на «трьох китах»: навчанні, вихованні та освіті. До всіх цих функцій повною мірою причетний і музей історії коледжу.

Мета його діяльності:

- сприяння естетичному і культурному вихованню студентської молоді шляхом популяризації досягнутого навчального закладу за роки його існування;
- усвідомлення студентами того, що Технологіко-економічний коледж БНАУ став часткою їх життя і накладає на них певні громадянські обов'язки;
- пропаганда досягнень навчального закладу серед учнівської молоді міста та області;
- збереження та примноження досягнень кращих викладачів та випускників коледжу.

За 25 років існування музей коледжу став тим центром, де зосереджено відомості про педагогічну діяльність викладацького складу та досягнення випускників за більше ніж 70-річну історію існування навчального закладу. Роки минають, змінюються покоління, а музей залишається невичерпною скарбницею людської пам'яті, зберігаючи документи, матеріали, фотографії та особисті речі, пам'ятні знаки, кубки, нагороди, подарунки – усе те, що дозволяє студентам та абітурієнтам доторкнутися душею до живої історії, показати різні аспекти діяльності навчального закладу з підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

Сьогодні в музеї нараховується понад 2 тисячі одиниць зберігання основного фонду і близько 150 одиниць допоміжного. Із року в рік у музеї фіксуються всі найбільш важливі події у житті коледжу, його кращих викладачів та випускників. Накопичується друкований матеріал та численні фотографії.

Гордістю музею є колекція випускних альбомів та планшетів, які зібрані від часу першого випуску у 1947 р. і до 2014 р. включно.

Для докладнішого ознайомлення з діяльністю коледжу важливе значення мають іменні фонди працівників та випускників навчального закладу – Козійчука О.Ю, першого директора коледжу, викладачів Бойка М.Д., Цветкова В.М., Сацкової-Безпечної Т.Г.; випускників – Бабака І.М., Фетько-Сорочкіної Н.М., Безпечного І.Г. та ін. До них входять фотографії, документи, особисті речі. Крім того, створено окремі фонди студентів та випускників – учасників

зльотів іменних стипендіатів «Лідери АПК ХХІ століття», «Іменні стипендіати коледжу» та спеціальний фонд «Діяльність відділень коледжу на сучасному етапі». У них зібрані матеріали про сучасних студентів, які достойно продовжують традиції старшого покоління у праці та навчанні.

Для успішного проведення культурно-масової діяльності, важливе значення має правильно організована та оформлена експозиція музею. Протягом 2007 р. у процесі підготовки до 65-річчя коледжу було проведено корінну реконструкцію приміщення музею та реекспозицію всіх розділів. На основі наявних експонатів, у результаті вивчення історичних та архівних джерел, спогадів ветеранів праці та випускників коледжу був розроблений тематико-експозиційний план музею, за яким і створювалася експозиція. Експозиція побудована за хронологічно-тематичним принципом, у ній представлено матеріали від часу відкриття коледжу у жовтні 1944 р. і до сьогоденних днів. До експозиції включено понад 1 тис. оригінальних експонатів. Основними ідеями, втіленими в ній, є увічнення славної історії навчального закладу, показ ролі та місця колективу у розв'язанні завдань сучасного і перспективного розвитку коледжу, відображення великого навчального доробку колективу, виховання студентства на славних трудових і бойових традиціях навчального закладу.

Цікаві матеріали про сучасне життя коледжу вміщено у тематичних вітринах «Із життя відділень». Цей розділ розташований у приміщенні, де постійно працює приймальна комісія. Таким чином, через музейні експонати абітурієнти та батьки мають можливість ознайомитися з основними аспектами роботи кожного конкретного відділення: матеріальним забезпеченням, роботою викладацького складу, базами проходження виробничої практики тощо.

Мета музею історії коледжу – вчити, розвивати, виховувати, – реалізується у процесі безпосередньої участі студентів у багатогранній музейній діяльності. На відміну від державних музеїв, які часто обмежують свою роботу із студентською та учнівською молоддю культурно-освітніми заходами, музей ТЕК БНАУ використовує всю сукупність форм і методів своєї діяльності для роботи із молоддю комплексно і систематично.

Нові експозиції, нові рубрики з'являються тому, що досліджуються маловідомі сторінки з історії навчального закладу, в результаті чого музей поповнюється новими матеріалами, зміцнюються зв'язки ТЕК БНАУ із зарубіжжям, розвивається співробітництво у галузях освіти, науки, культури. Ведеться спільна робота із аграрними навчальними закладами США, Франції та Швеції. Про це докладно розповідає відвідувачам розділ «Міжнародні зв'язки коледжу в галузі освіти».

У музейній роботі, спрямованій на патріотичне виховання, важливу роль відіграє Рада музею та актив, що склався навколо неї. Вони стали розв'язувати такі важливі завдання як збирання матеріалів про минуле коледжу, ведення літопису сучасного коледжу, відображення видатних подій у спеціальних виставках, популяризація історії закладу, його досягнень у місті та за його межами, виховання студентства на кращих традиціях коледжу, профорієнтаційна робота серед учнівської молоді тощо.

Активісти музею встановлювали зв'язки з ветеранами коледжу, з членами сімей викладачів, збирали спогади, книги, рукописи та інші експонати для музею. Адже для нинішнього покоління студентів дуже важливо встановити найменші деталі в історії навчального закладу. Особливо цікавими є спогади викладачів ветеранів праці – випускників коледжу.

Найважливіша частина діяльності музею історії коледжу в патріотичному вихованні – проведення масової роботи. Форми її різноманітні, але найбільш поширеними є екскурсії. Найчастіше проводяться екскурсії оглядові, коли показується вся експозиція музею, рідше – тематичні. Наприклад, для абітурієнтів, гостей коледжу в День відкритих дверей, слухачів підготовчих курсів проводяться оглядові екскурсії «Коледж із минулого до майбутнього». Такі групи з особливою увагою слухають розповідь про історію коледжу – адже слухачам належить навчатися у закладі. Багато з них стали студентами коледжу саме після екскурсії до його музею, участі у Днях відкритих дверей, зустрічей з видатними випускниками та викладачами-ветеранами праці. Щорічно понад 1500 школярів, студентів технікумів, коледжів, училищ і обов'язково студенти перших курсів коледжу приходять на екскурсії до музею.

Із перших днів перебування в коледжі студенти перших курсів, слухаючи лекції з його історії та про свою майбутню спеціальність, приходять на екскурсію до музею alma mater. Сюди їх запрошують на Уроки мужності, засідання «Круглого столу», тематичні вечори, зустрічі з кращими учнями коледжу. Музей є ініціатором багатьох громадських справ, спрямованих на проведення профорієнтаційної роботи, згуртовує навколо себе великий студентський загал.

Тісний зв'язок випускників із рідним навчальним закладом не переривається навіть через багато років після його закінчення. Проводити щорічні зустрічі випускників у останню неділю травня, незалежно від обставин – одна з непохитних традицій ТЕК БНАУ. Традиційно в ньому беруть участь не тільки викладачі, співробітники та студенти, але і батьки, опікуни, абітурієнти, які в ході свята стають і відвідувачами музею, залишають свої записи в книзі почесних гостей, дарують пам'ятні подарунки і сувеніри. Група юних екскурсоводів, яка працює у музеї, цього дня проводить значну роботу, спрямовану на встановлення прізвищ та адрес випускників, які після закінчення коледжу:

- досягли значних успіхів у трудовій діяльності;
- склали студентські династії;
- займаються науковою та викладацькою роботою;
- є авторами підручників, посібників, монографій тощо;
- досягли успіхів у творчій діяльності – поетичній, пісенній, образотворчій.

Уся робота музею – це наочний приклад того, як нинішні студенти повинні своїм навчанням і справами укріплювати й примножувати славу і традиції своєї alma mater, прагнути стати висококваліфікованими спеціалістами, достойними продовжувачами традицій попередніх поколінь студентів; дбайливого до всього того, що створене розумом і працею ряду поколінь викладачів, співробітників і студентів. Саме тому протягом 2014-2015 навчального року активом музею глибоко вивчається тема «Коледж у 1944-1950 роках», використовуючи архіви – коледжу, міський та обласний.

Пізнаючи і пропускаючи крізь себе історію рідного навчального закладу, молоде покоління вже не залишиться байдужим до майбутнього свого коледжу та викладачів, а, покидаючи рідні стіни, готовністю і впевненістю продовжить славні традиції старшого покоління.

Література

1. Белофастова Г. Ю. Педагогичні засади діяльності музею як соціально-культурного центру / Г.Ю.Белофастова. – К.: 2003. – 20 с.
2. Буланый И. Т., Евтушенко И. Г. Народные сокровищницы / Буланый И.Т., Евтушенко И. Г.– М., 1984. – 184 с.
3. Буланый И. Т., Евтушенко И. Г. Музей на общественных началах / Буланый И. Т., Евтушенко И. Г. – М., 1985. – 206 с.
4. Гайда Л. А. Музеезнавство в закладах освіти / Л. А. Гайда. – Кіровоград, 2006. – 106 с.
5. Музеи и образование / Мехлина С.Т., ред. – СПб, 2009. – 120 с.
6. Основи музейної справи / Уклад. О. О. Салата. / Салата О. О. – К., 2005. – 106 с.